

Pro tajemníka ÚV KSČ s. M. Beňu
ke schválení

M. Beňo

VNITROSTRANICKÁ INFORMACE č. 48

Pro členy a kandidáty předsednictva,
členy sekretariátu ÚV KSČ

Dne 19. 10. 1983

J. Šimšík

Č. j.: inf/182/83

Počet listů: 11

Počet výtisků: 25

Den vydání: 19. října 1983

OBSAH

1/ Informace o politické situaci

2/ Informace o průběhu členských schůzí ZO KSČ v ústředních,
státních a společenských orgánech a institucích

1. Informace o politické situaci v krajích

Krajské /městské/ výbory strany charakterizují politickou situaci v uplynulém období jako klidnou a stabilizovanou. Pozitivně ji ovlivňuje úsilí stranických orgánů a organizací zabezpečit usnesení předsednictva ÚV KSČ z 19.8. 1983, které podle poznatků z krajů účinně přispívá ke sjednocení postupu v celé straně. Více se začíná prosazovat do konkrétních závěrů krajských a okresních výborů, zejména jejich předsednictev ke splnění hospodářských úkolů na letošní rok, k přípravě plánu na rok 1984 a k zabezpečení závěrů 8. zasedání ÚV KSČ. KV /MěV/ KSČ dokládají konkrétními příklady věcný, konstruktivní přístup k překonání stávajících problémů zejména v rozhodujících podnicích a závodech.

Krajské a okresní výbory věnují pozornost zesílení stranického vlivu v pracovních kolektivech při zabezpečování aktuálních úkolů a v mobilizaci nevyužitých rezerv. Konkrétněji a adresněji odhalují subjektivní nedostatky v řízení a organizaci práce. Například okresní výbor KSČ Karlovy Vary /Západočeský kraj/ rozhodl provést za účasti předsedů základních organizací a zástupců nadřízených hospodářských orgánů pohovory s řediteli podniků a závodů, kteří neplní usnesení stranických konferencí a přijali změnu plánu bez souhlasu stranického orgánu. Zprávy krajských /městských/ výborů strany ukazují na řadu případů, kdy byly vedoucím hospodářským pracovníkům uloženy stranické tresty a někteří odvoláni z funkcí pro neplnění úkolů. Snahu o zesílení stranického vlivu dokládá severomoravský KV KSČ pozitivními tendencemi v diskusi na členských schůzích ZO KSČ, která více směruje ke zdokonalení vlastní práce základních organizací, kontrola je více zaměřena vůči těm, kteří odpovídají za organizaci a přípravu výroby. Přes toto úsilí jsou ještě ve stranické práci rezervy. Například východočeský KV KSČ ve své zprávě o členských schůzích za uplynulé období ukazuje, že se řada výborů základních organizací často

spokojuje s nekonkrétními návrhy hospodářských pracovníků pro splnění státního plánu letošního roku.

Úsilí stranických, státních a hospodářských orgánů zabezpečit aktuální úkoly se i když velmi diferencovaně projevuje v pozitivních přístupech vedoucích hospodářských a dalších odpovědných pracovníků, kteří se snaží v souladu se stranickými usneseními řešit obtíže a problémy a zajistit v letošním roce nejen plánované úkoly, ale i jedno až dvoudenní produkci navíc, uspořit další materiály, suroviny, energii apod. Přes tyto a další pozitivní výsledky dochází u části podniků ke snižování plánů. V této souvislosti stranické orgány kritizují vyšší hospodářské jednotky za rozpouštění rezerv, které se negativně odráží v rozvoji socialistického soutěžení, v rozšířování vstřícného plánování apod. Domnívají se, že v některých případech si VHJ ponechávají příliš vysoké rezervy, chybí jim odvaha zdravě riskovat a využívat jich jako pomoc pro ty podniky, které se orientují na rychlé zavádění výsledků vědy a techniky do výroby, na inovaci své produkce apod.

Poznatky z krajů ukazují, že se územní stranické orgány snaží čelit některým těmto tendencím, posuzovat snižování plánů diferencovaně - na základě jejich skutečných možností, ale i celospolečenských potřeb. Například předsednictvo východoslovenského KV KSS ve třech případech z pěti nesouhlasilo s úpravou plánů, protože jde o nutnou výrobu a ze strany podniků o snahu získat výhodnější základnu pro příští rok. Obdobné příklady je možno uvést i z dalších krajů.

Závěry 8. zasedání ÚV KSČ a jejich aplikací na konkrétní podmínky se zabývají na svých jednáních okresní výbory strany. Pro ta, která se již uskutečnila, byla charakteristická vysoká aktivita a věcný přístup. Zabývala se otázkami vědeckotechnického rozvoje spolu s hodnocením plnění plánu od počátku letošního roku. Zasedání rovněž ukazují na značné rozdíly uplatňování VTR v jednotlivých podnicích a na rezervy v organizátorské a řídící práci.

Zprávy krajských /městských/ výborů strany informují o dobrých výsledcích v zemědělské, zejména živočišné výrobě. Plán nákupu živočišných produktů je plněn a překračován. Vcelku plynule je zabezpečován průběh podzimních prací. Při sklizni cukrovky dochází k vysokým ztrátám. Jsou způsobeny značně ztvrdlou půdou vlivem dlouhotrvajícího sucha a nedokonalou sklízecí technikou. Před závěrem je sklizeň brambor, jejichž výnosy jsou většinou nižší, než předpokládal plán. Stranické orgány a organizace kladou důraz na zabezpečení soběstačnosti zemědělských podniků v krmivech.

V zásobování vnitřního trhu nedošlo v uplynulém období k podstatným změnám. Přetrvávají kritické připomínky zejména k nedostatku levnějších druhů masa, částečně sýrů a dalšího zboží. Informace z některých krajů svědčí o tom, že jsou přijímána opatření k posílení limitu masa na poslední čtvrtletí, aby mohl být zabezpečen jeho prodej v závěru roku, zejména v souvislosti s předvánočním zásobením obchodní sítě. Otázkami zajištění vnitřního trhu se zabývají i základní organizace v oblasti obchodu. Městský výbor KSČ v Praze například uvádí, že se komunisté na členských schůzích v tomto resortu nejvíce vyjadřují k plnění plánu maloobchodního obratu a fondového zabezpečení prodeje. V současném období je například v obchodních domech Kotva a Bílá labuť nepříznivé. Jsou přijata opatření k vyrovnání skluzu tak, aby byl plán maloobchodního obratu splněn.

V některých krajích jsou nadále rozšiřovány fámy o připravovaném zvýšení cen cukru, kávy, brambor, nafty, plynu, nábytku, stavebního materiálu, elektřiny a jízdného hromadné dopravy. Stranické orgány uvádějí, že tyto fámy vznikají především na základě informací o úpravě velkoobchodních cen. Komunisté na ně reagují, nedaří se však jejich šíření zastavit. Jejich vzestupná tendence se projevuje například v Jihomoravském kraji ve zvýšeném nákupu brambor v okrese Třebíč o 100 %, v Brně o 32 % a okrese Brno-venkov o 30 %. Národní výbory přijaly opatření k jejich regulovanému prodeji. V souvislosti s emisí nových československých bankovek se hovoří o měnové reformě.

Poznatky z jednotlivých krajů o ohlasech veřejnosti na úpravy cen služeb odpovídají vcelku dosavadním informacím. Stále se objevuje kritika, že tyto úpravy postihují zejména nejslabší sociální skupiny, zvláště důchodce apod. Zesilují připomínky k nedostatečné účinnosti opatření přijatých ke zkvalitnění služeb již v první etapě úpravy jejich cen.

Krajské /městské/ výbory uvádějí, že se zvyšuje zájem pracujících o vývoj mezinárodní situace. Vysoce jsou oceňovány mírové iniciativy Sovětského svazu, zejména poslední prohlášení s. J. Andropova. Kladně bylo rovněž přijato vystoupení ministra zahraničních věcí ČSSR na 38. zasedání Valného shromáždění OSN. Pozitivní postoje našich občanů k mírové politice SSSR a ČSSR a odsouzení agresivity USA je vyjadřováno na mítingech a aktivech pracujících, jejichž počet se v posledním období stále zvyšuje.

2. Informace o průběhu členských schůzí ZO KSČ v ústředních, státních a společenských orgánech a institucích

/zpracováno na základě podkladů jednotlivých oddělení ÚV KSČ/

Oddělení ÚV KSČ vyhodnotila členské schůze základních organizací v centrálních orgánech a institucích ve třetím čtvrtletí letošního roku. Konstatovala, že členské schůze projednaly v tomto období výsledky 8. zasedání ÚV KSČ a závěry jeho předsednictva z 19.8.1983 k zabezpečení hospodářských úkolů v letošním a příštím roce. Pozornost věnovaly rovněž vyhodnocení podílu komunistů na přípravě a průběhu Světového shromáždění za mír a život, proti jaderné válce, zajištění stranické výchovy ve školním roce 1983/1984 a dalším otázkám.

Do přípravy členských schůzí byly zapojeny stranické skupiny i jednotliví komunisté. Účast na nich zejména v měsíci červenci a srpnu byla vzhledem k dovoleným nižší, než v předcházejícím období. Ve 3. základní organizaci KSČ tiskové agentury Orbis se členské schůze zúčastnilo pouze 44,2 % členů, nebyla schopna usnášení a nepřijala usnesení. Aktivita členů však přes období dovolených na většině členských schůzí celkově nepoklesla. Například v ZO KSČ Čs. rozhlasu vystoupil každý třetí účastník, v ZO KSČ Čs. televize každý pátý. Zkušenosti z členské schůze v ČTK ukazují, že kvalitní přípravou a organizací lze dosáhnout dobré schůze i při nižší účasti.

Závěry 8. zasedání ÚV KSČ byly ve většině organizací projednány na členských schůzích v červenci a srpnu. Zabezpečení tohoto úkolu v přímo řízených ZO KSČ venují zvýšenou pozornost jednotlivá oddělení ÚV KSČ i jejich stranické organizace, které se touto problematikou zabývají na členských schůzích. K jednotnému výkladu závěrů ústředního výboru a ke stanovení postupu přispěly porady předsedů CZV, základních organizací i další aktivity. Šlo zejména o stanovení postupu prací konkrétních úkolů resortů a aplikaci závěrů 8. zasedání do jednotlivých oblastí stranické práce. Poznatky z průběhu členských schůzí zejména na ekonomickém, průmyslovém a zemědělskopotravinářském úseku ukazují,

že většina komunistů v centrálních orgánech přistupuje k závěrům ÚV KSČ zodpovědně se snahou zkvalitnit vlastní práci i činnost podřízených organizací. V předložených zprávách i diskusi byla většinou konkrétně a kriticky hodnocena úroveň řídící práce ministerstev v této oblasti. Byla vznesena řada námětů a připomínek na její zkvalitnění, odstranění nedostatků a nekomplexních přístupů. Ve středu pozornosti bylo řešení problémů při tvorbě jednotného plánu VTR a jeho úzké provázanosti s úkoly hospodářského plánu, zkvalitnění kádrové práce, prohloubení hmotné zainteresovanosti na uplatňování výsledků vědy a techniky v praxi. Současně byla posuzována opatření jako jsou například změny v předpisovém zabezpečení stimulace technického rozvoje, směrnicové vymezení metodiky plánování, financování, úvěrování, snižování administrativní náročnosti hospodářského řízení, zmenšování počtu a zjednodušení předpisů a posuzování jejich srozumitelnosti.

V základních organizacích na vědeckých pracovištích bylo rozhodnuto závěry 8. zasedání ÚV KSČ zapracovat do plánů práce ZO KSČ. Vedení ekonomického ústavu ČSAV spolu se ZO KSČ připravuje v této souvislosti na závěr letošního roku ideologickou konferenci k problematice nových úkolů politické ekonomie. Obdobně postupují v Ústavu pro filozofii a sociologii, kde ideologická konference bude řešit otázky společenské odpovědnosti vědy a její úkoly při urychlení vědeckotechnického pokroku. Základní organizace z úseku školství se zaměřují na zavádění nových poznatků do obsahu výuky na všech typech a stupních škol. Jsou vyslovovány požadavky na zvýšení účinnosti řídící práce vůči podřízeným organizacím a všem školským zařízením. V této souvislosti je doporučováno, aby vysokoškolští učitelé procházeli praxí před vlastní pedagogickou činností.

Získané poznatky ovšem ukazují, že ne všichni komunisté dosud pochopili smysl a cíle 8. zasedání ÚV KSČ. Někteří ve svých vystoupeních poukazovali více na nedostatky, které se

objevují v jiných resortech a organizacích, ale méně se zamýšleli nad tím, jak zkvalitnit práci na svých pracovištích. V některých organizacích, především v odborových svazech, se vyskytly i neujasněné otázky, zejména v chápání jejich podílu na realizaci 8. zasedání ÚV KSČ. V základní organizaci Monitoru čs. rozhlasu nebyla odpovídajícím způsobem připravena na jednání členské schůze zpráva k uvedeným závěrům ÚV KSČ zejména proto, že z širších hledisek nevěnovala pozornost otázkám vědeckotechnického rozvoje, ale pouze se zabývala některými nedostatky v technickém vybavení pracovišť.

Zvýšená pozornost byla věnována zabezpečení hospodářských úkolů v letošním roce a zajištění rozpisu plánu na rok 1984. Zařazení této problematiky na program členských schůzí a její aplikace na podmínky práce jednotlivých resortů a útvarů přispělo k širší informovanosti a sjednocení postupu komunistů při řešení rozhodujících úkolů. V souladu se závěry celostátního aktivu z 31.8.1983 k těmto otázkám se celozávodní výbory i základní organizace, zejména na ministerstvech, zabývaly mimo jiné zvyšováním exportní schopnosti naší ekonomiky. Kritizována byla neuspokojivá spolupráce mezi federálním ministerstvem zahraničního obchodu a Skloexportem. Posuzováno bylo i zabezpečení potřeby vnitřního trhu v souladu s usnesením vlády k vyšším dodávkám nedostatkových druhů zboží o 5 %. V této souvislosti byla zdůrazněna nutnost zdokonalování úrovně a řízení efektivnosti reprodukčního procesu. Projednána byla rovněž aktivní pomoc vedení resortů a prohloubení součinnosti s podřízenými organizacemi při zvyšování hospodárnosti, zkvalitňování řídící práce a odstraňování přebytečné administrativy. Druhá ZO KSČ v ČTK hodnotila ve vztahu k závěrům předsednictva ústředního výboru ekonomickou propagandu. Diskuse, v níž vystoupilo 10 členů, ukázala na řadu nedostatků ve zpravodajském krytí jednotlivých odvětví národního hospodářství, v kvalitě zpracování ekonomických informací a zdůraznila požadavky na změnu přístupu práce redaktorů k plánování a zvyšování účinnosti materiálů, zejména rozvíjení formy komentované zprávy. Jednání

přinesla řadu nových námětů pro ekonomické zpravodajství.

Na přípravě členských schůzí na ministerstvech se významnou měrou podíleli vedoucí pracovníci, kteří svým aktivním přístupem přispěli k orientaci aparátu na splnění rozhodujících úkolů letošního roku a účinnější řešení otevřených problémů v národně hospodářských plánech na rok 1984 v souladu se závěry XVI. sjezdu strany.

Pozornost na jednání členských schůzí byla věnována i současné mezinárodní situaci. V souvislosti s hodnocením podílu komunistů na zajišťování úkolů v průběhu Světového shromáždění za mír a život, proti jaderné válce se některé základní organizace zamýšlely nad dalším využitím jeho výsledků. Bylo doporučeno zařadit tyto závěry do činnosti vědeckometodických rad a do plánu nakladatelství Horizont. Na členských schůzích v hromadných sdělovacích prostředcích v jednotlivých redakcích se komunisté zabývali zpracováním jak problematiky mírových iniciativ Sovětského svazu, tak i závěrů 8. zasedání ÚV KSČ do redačních plánů a jejich urychleným využitím.

Všechny základní organizace projednaly zabezpečení stranické výchovy členů a kandidátů strany i bezpartijních ve školním roce 1983/1984. Důraz byl položen na pravidelné vyhodnocování jejího obsahu, účasti i aktivity jednotlivých členů. V některých organizacích, například v nakladatelství Sloboda, bylo uloženo rozpracovat do plánu stranického vzdělávání problematiku 8. zasedání ÚV KSČ. Pozornost byla věnována i práci komunistů v odborových organizacích v souvislosti s výměnou členských průkazů ROH a dalším otázkám stranické práce. Na některých členských schůzích, například v Muzeu K. Gottwalda, Tiskových podnicích KSČ a ve 2. základní organizaci Federálního statistického úřadu byly vzneseny kritické připomínky k nedostatečné informovanosti komunistů o připravovaných změnách maloobchodních cen zboží a služeb.

Členské schůze v organizacích přímo řízených jednotlivými odděleními ÚV KSČ ukázaly zájem členů a kandidátů o aktuální otázky zejména hospodářské politiky strany, snahu napomáhat k dosahování lepších výsledků v technickoekonomické i sociálně politické oblasti. Této tendenci odpovídají i přijatá usnesení. Orientují činnost základních organizací, jejich výborů, stranických skupin i jednotlivých komunistů na rozhodující oblasti stranické práce. Stále však chybí do jisté míry větší adresnost a konkrétnost některých přijatých usnesení.

	Základní organizace KSČ			Členové základní organizace			Přítomno registro- vaných členů	Diskutu- jících celkem	Procento diskutují- cích	Účast zástupců vyšších orgánů			Veřejná schůze	
	podle stavu k poslednímu dnu předcho- zího měsíce	v nichž by- la členská schůze	pro- cento	podle stavu k poslednímu dnu předcho- zího měsíce	přítomní na schůzi	pro- cento				OV	KV	ČV	počet	účast
a	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
ČSSR úhrnem	44.000	43.998	99,9	1.512.782	1.274.119	84,2	59.111	238.734	17,9	40.010	1.709	238	3.089	311.729
ČSR celkem	31.856	31.854	99,9	1.105.769	912.748	82,5	50.255	176.033	18,8	28.765	1.234	145	275	28.525
SSE celkem	12.144	12.144	100,0	407.013	361.371	88,8	8.856	62.701	16,9	11.245	475	93	2.814	283.204
Praha - město	3.054	3.053	99,9	141.816	112.733	79,5	1.935	17.864	15,8	2.344	84	121	54	4.661
Středočeský	4.280	4.280	100,0	143.912	120.120	83,5	7.326	21.685	17,0	4.445	416	10	7	362
Jihočeský	2.452	2.452	100,0	74.112	58.340	78,7	2.904	11.939	19,5	2.041	50	2	3	136
Západoceský	3.012	3.011	99,9	95.474	77.457	81,1	3.927	16.882	20,7	2.311	103	--	12	1.033
Severoceský	3.698	3.698	100,0	122.745	101.641	82,8	1.151	19.470	19,2	2.537	225	5	180	20.301
Východočeský	4.564	4.564	100,0	122.741	98.687	80,4	4.650	24.531	24,9	2.434	117	2	6	551
Jihomoravský	6.229	6.229	100,0	213.200	185.362	86,9	20.574	36.425	17,7	6.812	168	3	--	--
Severomoravský	4.567	4.567	100,0	191.769	158.408	82,6	7.788	27.237	16,4	5.841	71	2	13	1.481
Bratislava - město	1.166	1.166	100,0	46.102	38.777	84,1	520	6.348	16,3	627	54	55	242	23.707
Západoslovenský	3.430	3.430	100,0	124.156	107.728	86,8	1.488	16.712	15,3	3.171	80	13	494	54.732
Středoslovenský	3.678	3.678	100,0	123.445	112.939	91,5	5.111	20.717	17,5	3.849	174	18	880	92.252
Východoslovenský	3.870	3.870	100,0	113.310	101.927	90,0	1.737	18.924	18,3	3.598	167	7	1.198	112.513

Bez údajů HPS ČSLA a HV MV.